

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul-șef interimar al procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

MARIN Andrei Gavril, *născut la XXX,*
originar și domiciliat în XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.10.2016 – 08.11.2016;

Instanța de apel: 12.12.2016 – 02.02.2017;

Instanța de recurs: 20.04.2017– 24.05.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 08 noiembrie 2016, procesul penal în privința lui Marin A., în baza art. 149 alin.(1) Cod penal, a fost încetat, în temeiul art. 109 Cod penal, din motivul împăcării părților, totodată s-a dispus încasarea din contul inculpatului a sumei de 17 653 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță *in fapt* a constatat că, Marin A., fiind proprietarul autoturismului de model „Vaz 2106” cu n/î XXX, o perioadă nestabilă, pe polița din spate a automobilului a păstrat fără supraveghere într-o sticlă de polimer substanță lichidă incoloră ce reprezintă substanță organică cu azot în heterociclu, care după proprietățile fizico-chimice, prezintă unele caracteristici similare substanței active - Diquat didromod de 2,2, dipiridil din grupa pesticide (ierbucid), cu denumirea comercială - Region, atribuit la clasa a 2-a după toxicitate cu DL pentru șobolani = 282 mgr/cg, pentru om = 90-180 mgr/cg, pînă la 16 iulie 2016, aproximativ la ora 14:00, cînd Marin A., împreună cu feciorul său minor XXX, care era așezat pe bancheta din spate a autoturismului susmenționat și se întorceau de la tabăra pentru copii, amplasată în r-nul Cahul, s. Moscovei spre domiciliul său.

În drum spre casă, minorul XXX, fiind lipsit de supravegherea părintească din partea tatălui său Marin A., a consumat substanța menționată mai sus, care a provocat decesul copilului minor în rezultatul insuficienței poliorganice acute (*pulmonară, hepato-medicală*) ca consecință a intoxicației cu substanța din grupa pesticide, care conține grupa de azot heterociclu.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, lipsirea de viață din imprudență.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de încetare a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 149 alin. (1) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare de 2 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probațiune de 2 ani.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că prima instanță urma să respingă demersul apărării privind împăcarea părților, înaintată în baza art. 109 Cod penal, deoarece împăcarea părților constituie o ocazie de înlăturare a răspunderii penale, urmând a fi întrunite cumulativ cerințele: 1) împăcarea părților să se realizeze doar în cazurile admise de lege; 2) aceasta trebuie să intervină între făptuitor, de pe o parte și persoană vătămată, reprezentanții legali ai persoanei vătămate lipsite de capacitatea de exercițiu sau persoana vătămată cu capacitatea restrânsă de exercițiu asistată de reprezentantul legal sau de alte persoane prevăzute de lege, pe de altă parte, în condițiile procesului medierii. Pe când, la caz, inculpatul Marin A., de asemenea, poate fi considerat ca „parte vătămată”, deoarece a fost tatăl copilului decedat, în atare situație împăcarea nu poate avea loc.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, apelul declarat de procuror a fost admis, cu casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care s-a dispus încetarea procesului penal pornit în privința lui Marin A., în baza art. 149 alin.(1) Cod penal, în legătură cu împăcarea inculpatului și succesorul părții vătămate și cu încasarea din contul inculpatului Marin A., în beneficiul statului a sumei de 17 653 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

5. În partea descriptivă a deciziei s-a consemnat că, prima instanță incorect a dispus încetarea procesului penal în privința lui Marin A., din motivul împăcării părților în baza art. 109 Cod penal întrucât părțile în cadrul ședinței de judecată nu au depus separat cerere în acest sens, nici declarații orale nu au făcut.

Totodată, instanța de apel a statuat că prima instanță, în sentință a constatat fapta infracțională săvârșită de inculpat, însă nu a cercetat direct și nemijlocit probele administrate de organul de urmărire penală. Reieșind din cele expuse, instanța de apel a conchis că erorile procesuale admise de prima instanță constituie temei pentru casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri.

După care, instanța de apel a constatat fapta infracțională săvârșită de inculpat, a cercetat toate probele administrate în dosar și le-a apreciat prin prisma art. 101 Cod de

procedură penală, concluzionând asupra vinovăției inculpatului în baza art. 149 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că în ședința instanței de apel succesorul părții vătămate Marin V. a depus cerere prin care solicită încetarea procesului penal în privința lui Marin A. din motivul împăcării părților. Inculpatul a susținut cererea respectivă.

Drept urmare, avînd în vedere că părțile au solicitat încetarea procesului penal în baza art. 109 alin.(1) Cod penal și nefiind întrunite în acest sens careva restricții, precum și ținînd cont de faptul că infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria celor mai puțin grave, instanța de apel a admis cererile, procesul penal urmînd a fi încetat.

Colegiul judiciar a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul procurorului precum că nu poate fi permisă împăcarea părților, deoarece victima este copilul atît a succesurului părții vătămate cît și a inculpatului, care în cadrul procesului au statut procesual diferit. La fel, ca nefondat s-a apreciat și argumentul apelantului cu referire la faptul că nu pot fi admise cererile de împăcare depuse în ședința instanței de apel, întrucît acestea urmau a fi depuse în prima instanță. Or, din actele cauzei s-a constatat că atît succesorul părții vătămate cît și inculpatul Marin A., în cadrul urmăririi penale și-au manifestat dorința de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea lor, însă cererea a fost respinsă de procuror. Astfel, instanța a conchis că voința părților de a se împăca este una certă și definitivă, ceea ce rezultă din cererile depuse în cadrul urmăririi penale, susținute în prima instanță și în cea de apel.

Subsidiar, s-a menționat că, potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, respectiv urmează a se încasa de la inculpat costul pentru expertizele medico-legale efectuate la etapa urmăririi penale, în cuantum de 17653 lei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia și trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, procurorul invocă faptul că decizia adoptată de instanța de apel este neîntemeiată și pasibilă casării, întrucît hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, norma aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Partea acuzării susține că instanța de apel a recunoscut eronat calitatea procesuală a lui Marin V., ca fiind succesorul victimei, întrucît Codul de procedură penală nu prevede un așa participant la proces, aceasta putea avea doar calitatea de succesur al părții vătămate, conform art. 81 Cod de procedură penală. Totodată, recurentul susține că, pentru ca să existe în proces – succesur părții vătămate, trebuie mai întîi să fie recunoscută persoană ca fiind partea vătămată, însă victima decedată XXX, nu a fost recunoscută ca parte vătămată, de aici rezultă că lipsește de iure partea vătămată și respectiv, succesur părții vătămate.

Recurentul mai invocă că succesur părții vătămate participă în procesul penal substituind partea vătămată, conform art. 81 alin.(4) Cod de procedură penală, acesta

dispune de toate drepturile părții vătămate, inclusiv de a se împăca cu învinuitul/inculpatul, însă în speța dată odată ce lipsește partea vătămată, respectiv drepturile unei persoane care nu a fost recunoscută într-o anumită calitate în procesul penal nu pot fi însușite de o altă persoană.

În partea aplicării de către instanța de apel a art. 109 Cod penal, recurentul menționează că împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare, însă constatînd că în speță careva cereri de împăcare a părților în instanța de fond nu au fost depuse, la etapa judecării apelului împăcarea acestora nu mai putea avea loc.

Totodată, recurentul specifică că, sentința instanței de fond corect a fost contestată de către procuror, dar greșit cererea a fost denumită ca apel și înregistrată ca apel, urmînd a fi înregistrată ca recurs, ceea ce a dus la judecarea eronată de către instanța de recurs în ordine de apel a cauzei date, odată ce încetarea procesului penal a avut loc în ședința preliminară în baza art. 332 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de recurs incorect a verificat împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, efectuînd cercetarea nemijlocită a probelor administrate, procedură care este inadmisibilă în cadrul examinării recursului, deoarece instanța de recurs se expune doar asupra erorilor de drept, iar în ședința de judecată nu se întocmește proces-verbal, respectiv nu se cercetează nici probele.

În final, recurentul susține că norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în Recomandarea nr. 56 din 04.11.2013, în Hotărîrea Plenului nr.5 din 19.06.2006 și în decizia Curții din 11.11.2014 pe dosarul penal nr. Ira-1533/2014 și în legătura cu această există doar o singură soluție legală ca să fie casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru considerentele ce urmează.

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de recurent se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Potrivit cererii de recurs declarate de procuror, Colegiul constată că acesta pledează pentru casarea deciziei adoptate de instanța de apel, din motiv că instanța a admis erorile

de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală, în particular se invocă că hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, norma aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

În esență, analizînd textual cererea de recurs, se conchide că recurentul face trimitere la faptul că instanța de apel nu era în drept să aplice prevederile art. 109 Cod penal la etapa judecării apelului, iar cauza nu trebuia să fie examinată în procedura de apel, ci cea de recurs, totodată fiind remarcat că în speța dată greșit a fost apreciat statutul procesual a lui Marin V.

Verificînd actele cauzei, în raport cu criticele punctate supra, Colegiul penal ajunge la concluzia că argumentele formulate de partea acuzării sunt neîntemeiate, iar în contextul ce urmează instanța va evidenția raționamentele care au stat la baza acestei concluzii.

Într-un prim aspect, urmează a se consemna că, Colegiul penal găsește vădit nefondată alegația recurentului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu privire la aceea că, în cauza dată a fost admisă o eroare gravă de fapt care a afectat soluția și în acest sens reiterează că, eroarea gravă de fapt nu se referă la aspectele procesuale și nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține. În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs la etapa judecării cauzei în ordine de apel.

De asemenea, instanța de recurs specifică că, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, întrucît instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus la adoptarea dispozitivului deciziei expus în pct. 4 din prezenta hotărîre, mai mult că careva temeiuri de casare a deciziei Colegiul nu a stabilit.

Pe de altă parte, cu privire la erorile procesuale punctate de procuror în cererea de recurs, Colegiul ține să-i explice recurentului că, în esență, soluția instanței de apel privitor la încetarea procesului penal în privința lui Marin A., în baza art. 109 Cod penal, este legală și întemeiată. În această ordine de idei, se remarcă că, potrivit orientărilor jurisprudențiale ale Curții Supreme de Justiție, corect s-a specificat de recurent că institutul împăcării părților în baza art. 109 Cod penal, nu este admisibil la etapa judecării cauzei în instanța de apel. Astfel, conform alin. (2) art. 109 Cod penal împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Prin reglementarea în art. 109 Cod penal a momentului pînă cînd poate avea loc împăcarea părților, se consideră că legiuitorul a avut în vedere că momentul final, este

atunci cînd cauza se judecă de către instanța de fond, cînd completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Prin urmare, pînă la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 109 alin. (1) Cod penal, cu excepția celor prevăzute de art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală.

În cauza deferită judecătii, corect instanța de apel a invocat faptul că institutul împăcării părților poate avea loc atunci cînd părțile își manifestă această dorință la etapa corespunzătoare de desfășurare a procesului penal. La caz, s-a constatat că atît succesorul părții vătămate, cît și inculpatul Marin A., încă la etapa urmăririi penale și-au manifestat dorința de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea lor, (f.d. 56, 64) dar cererea a fost respinsă de procuror. Astfel, este justă conchiderea că voința părților de a se împăca a survenit la etapa urmăririi penale, care ulterior a fost susținută de aceștia atît în prima instanță, cît și în cea de apel.

Din atare considerente, instanța de recurs se raliază statuărilor expuse în decizia instanței de apel și susține că, la caz, corect urmează a fi aplicate prevederile art. 109 Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

În continuare, Colegiul consideră nefondate criticele recurentului care se referă la faptul că instanța greșit a stabilit statutul procesual a lui Marin V., mama copilului minor decedat. În acest sens, este relevant de a menționa că instanța de apel, a consemnat în partea descriptivă a deciziei adoptate că, victima XXX este copilul succesului părții vătămate și a inculpatului, care în cadrul procesului au statut procesual diferit.

Or, legea procesual-penală este suficient de clară în acest sens, stipulînd în art. 81 Cod de procedură penală că, în procesul penal, succesul al părții vătămate este recunoscută una din rudele ei apropiate, care a manifestat dorința să exercite drepturile și obligațiile părții vătămate decedate. Reieșind din materialele dosarului, se constată că lui Marin V., corect i-a fost atribuit statutul de succesul al părții vătămate.

Subsidiar, vizavi de corectitudinea căii de atac exercitate de instanța de apel împotriva sentinței, Colegiul penal relevă că, potrivit dispozitivului sentinței pronunțate în cauza deferită judecătii, prima instanță a indicat că sentința privindu-l pe Marin A. este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Cahul în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul.

Prima instanță a dispus încetarea procesului penal în baza art. 332 Cod de procedură penală, în ședința preliminară. Potrivit alin.(4) art.332 Cod de procedură penală, *sentința de încetare a procesului penal* poate fi atacată cu *recurs* în cazul în care cauza s-a judecat în ședința preliminară și *cu apel* în cazul în care cauza s-a judecat în ordinea stabilită de art.354-384 Cod de procedură penală. Totuși, nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat cerere de apel, iar Curtea de Apel Cahul, fiind sesizată prin cerere de apel, a înregistrat cauza în ordine de apel și a examinat-o, la fel, conform procedurii de judecare a apelului.

Față de cele ce preced, instanța de recurs consideră important de a specifica că, examinarea acestei cauze în ordinea de apel nu a dus la lezarea a careva drepturi fundamentale ale părților, ci din potrivă aceștia eu beneficiat de o cale de atac cu efect

devolutiv, atât în fapt, cât și în drept, fiind verificate astfel toate alegațiile apelantului în cadrul ședinței de judecată.

În concluzie, instanța de recurs statuează că, soluția adoptată de Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul este una corectă și legală, iar pretinsele erori invocate de recurent sunt vădit nefondate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul-șef interimar al procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, în cauza penală privind-l pe Marin Andrei Gavril, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 iunie 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru